

ਅਧਿਆਇ ੯ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀਆਂ ਧੁਨਾਂ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਗੀਤਕ ਟੇਪਸਟਰੀ ਦੀ ਪੜਚੋਲ

0680CH09

ਉਦੇਸ਼: ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਦੇ ਗੀਤ ਸੁਣਨਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖਣਾ।

ਇੱਕ ਮਣੀਪੁਰੀ ਗੀਤ ਸਿੱਖੋ

ਹਾਂ ਉਰੀਤ ਨਪੰਗੀ

ਭਾਸ਼ਾ: ਮਣੀਪੁਰੀ

ਹਾਂ ਉਰੀਤ ਨਾਪਾਂਗਬੀ, ਨਾਮਾਨਅ ਕੋਵੀ ਤਾਦਬੀ
ਨਪਾਨਾ ਕੋਵੀ ਖੁਮਦਵੀ
ਯਾ ਹੋਏ ਹੋਏ ਯਾ ਹੋਏ ਹੋਏ ਯਾ ਯਾ ਤਾਹੋਏ ਹੋਏ
ਉਰੀਤ ਨਾਗਬੀ ਖੁਨੂ ਚਾਇਜੇਨ
ਨਾਪਾਂਗੀ ਫੁਓਕਾ ਅਯੰਬਾ
ਯਾ ਹੋਏ ਹੋਏ ਯਾ ਹੋਏ ਹੋਏ ਯਾ ਯਾ ਤਾਹੋਏ ਹੋਏ

ਅਰਥ

ਪੰਛੀ, ਉਰੀਤ, ਨੇ ਮਾਂ ਦੀ ਕਾਲ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਦੀ ਕਾਲ
ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ। ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਤਾਲੀ ਵਜਾਓ ਅਤੇ
ਪੰਛੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾਓ। ਲਾਲ ਰੰਗ ਦਾ ਪੰਛੀ, ਉਰੀਤ,
ਇੱਕ ਕਬੂਤਰ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਪੇਟ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਚਾ
ਉੱਡਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਤਾਲੀ ਵਜਾਓ ਅਤੇ ਪੰਛੀ
ਨੂੰ ਬੁਲਾਓ।

ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰੋ

ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਗਾਣੇ ਸੁਣਾਏ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪੰਜ ਗੀਤ ਸਿਖਾਉਣ। ਤੁਸੀਂ ਖੇਤਰੀ ਗਾਣੇ ਵੀ ਸਿਖਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਸਿੱਖਣ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਣਗੇ।

ਕੇਰਲ ਤੋਂ ਇੱਕ ਕਿਸ਼ਤੀ ਗੀਤ ਸਿੱਖੇ

ਸਿੱਖੇ ਵੰਨਚੀਪਤੇ ਵੰਨਚੀਪਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਕਿਸ਼ਤੀ ਦੌੜ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਖਾਸਕਰ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੱਪ ਕਿਸ਼ਤੀ ਦੌੜ ਜੋ ਇੱਥੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕੇਰਲ ਦੇ ਬੈਕਵਾਟਰ। ਇਹ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦੌੜਾਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੀਵੰਤ ਅਤੇ ਤਾਲਬੱਧ ਕਿਸ਼ਤੀ ਗੀਤ ਵੀ ਹਨ।

ਕੇਰਲ ਸੱਪ ਕਿਸ਼ਤੀ ਦੌੜ

ਕੁੱਟਨਾਦਨ ਪੁੰਚਾਈਲੇ
ਭਾਸ਼ਾ: ਮਾਲਿਆਲਮ

ਕੁੱਟਨਾਦਨ ਪੁੰਚਾਈਲੇ
ਭਾਸ਼ਾ: ਮਾਲਿਆਲਮ
ਕੁੱਟਨਾਦਨ ਪੁੰਚਾਈਲੇ
ਕੋਚੁ ਪੇਨੇ ਕੁਇਲੇ

ਕੋਟੁ ਵੇਨਮ ਕੁਜਲ ਵੇਨਮ, ਕੁਰਵਾ ਵੇਨਮ
ਕੁੱਟਣਦੰ ਪੁੰਚਾਈਲੇ, ਥਿਤੈ ਥਾਕਾ ਥੀਥੈ ਥੋਮ
ਕੋਚੁਪੇਨੇ ਕੁਇਲਾਲੇ, ਥਿਤਿ ਥਰਾ ਥਿ ਥੰਮ
ਕੋਟੁ ਵੇਨਮ ਕੁਜਲ ਵੇਨਮ, ਕੁਰਵਾ ਵੇਨਮ
(ਓ... ਥੀਥਿਥਰਾ ਥੀਥੀਥੈ ਥੀਥੈ ਥਾਕਾ ਥੇਲ ਥੋਮ) x ੪

ਵਰਵੇਲ ਕਨਾਰੁ ਵੇਨਮ ਕੋਡੀ ਥੇਰਾਨੰਗਲ ਵੇਨਮ
ਵਿਜਯਸ਼ੀ ਲਾਲੀ ਤਰੈ ਵਰੁਣੁ ਨਿਜੰਗਲ ॥

(ਓ... ਥੀਥਰਾ ਥੀਥੀਥੈ ਥੀਥੈ ਥਾਕਾ ਥੀ ਥੋਮ) x ੪
ਕਰੁਠਾ ਚਿਰਕੁ ਵਚੁ ਥਿਤੈ ਥਾਕਾ ਥੀਥੈ ਥੰਮ॥

ਅਰਯਨਾ ਕਿਲੀਪੇਲ ਥਿਤਿਥਰਾ ਥੀ ਥੋਮ

ਕਰੁਥਾ ਚਿਰਕੁ ਵੇਚੇਰ ਅਰਯਨਾ ਕਿਲੀਪੇਲ ਕੁਥੀਚੁ ਕੁਥੀਚੁ ਪਯੂਮ
ਕੁਥੀਰਾ ਪੇਲ

(ਓ... ਥਿਤਿਥਰਾ ਥਿਤਿਥੈ ਥਿਥੈ ਥਾਕਾ ਥੀ ਥੀਮ) x ੪

ਅਰਥ: ਗੀਤ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕੁੱਟਨਾਡ ਕੇਰਲ ਦਾ ਖੇਤਰ, ਅਤੇ ਇਹ ਗਾਉਣ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ

ਇੱਕ ਉੱਤਮ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਦਾ ਜਨਮ ਸਾਲ 1928 ਵਿੱਚ ਸਾਦੀਆ, ਅਸਾਮ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਭੂਪੇਨ ਹਜ਼ਾਰਿਕਾ ਸੀ। ਉਹ ਇੱਕ ਪਲੇਬੈਕ ਗਾਇਕ, ਗੀਤਕਾਰ, ਸੰਗੀਤਕਾਰ, ਕਵੀ, ਅਦਾਕਾਰ, ਕਲਾਕਾਰ, ਸੰਪਾਦਕ, ਫਿਲਮ ਨਿਰਮਾਤਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਸੂਧਾ ਕੱਥੇ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸੰਗੀਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ 'ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਸਾਧਨ' ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਣਾਦਾਇਕ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ।

ਉਹ ਭਾਰਤ ਰਤਨ, ਦਾਦਾ ਸਾਹਿਬ ਫਾਲਕੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ ਨਾਟਕ ਅਕਾਦਮੀ ਸਮੇਤ ਕਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਤਾ ਹਨ।

ਉੱਤਰ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ, ਅਸਾਮ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਧੁਨੀਆਂ ਹਨ ਈ ਮੈਟਾਇਰ ਮੇਰੇ ਮੇਟੇ

ਆਉ ਗੀਤ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ।

ਭਾਸ਼ਾ: ਅਸਾਮੀ

ਈ ਮੈਟਾਇਰ ਮੇਰੇ ਮੇਟੇ
ਮਾਟੀਕੇ ਸੁਮੀਲੇ
ਏ ਮਾਤੀਤੇ ਜੀਬੇਨ ਸੇਬੀ
ਆਕੀ ਆਕੀ ਮੇਸਿਲੇ

ਡੂਰ ਆਕਾਹੋਰ ਰਾਹੋਨ
ਕਿਉਂਨੇ ਲਾਗੇ ਲਾਗੇ
ਹਾਗੋਰ ਤੋਲਿਰ ਮਾਨਿਕ
ਕਿਉਂਨੇ ਲਾਗੇ ਲਾਗੇ
ਆਨਹਾ ਆਨਹਾ
ਮਾਤੀਰ ਬੁਕੁਤ ਮਨੇਰ ਮਾਲੇਤੀ ਬੁਟੇਲੇਨ

ਮਨੇਰ ਕੋਰਈਰੇ
ਹੋਨੁਰ ਪਾਪੋਰੀਰੇ ਆਜੀ
ਹੁਕਮਾਰ ਥਪਾਉਨਾ ਹੋਜੇਵਾ
ਹੁੰਡੋਰ ਹੁਡੀਨੋਰ
ਨੇਟਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਨਾ ਨੇਮੇਆ

ਅਰਥ: ਗਾਇਕ ਧਰਤੀ ਲਈ ਪਿਆਰ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਕਾਸ਼ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਜਾਂ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਮੋਤੀਆਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਲੱਭਣ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਗਾਇਕ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਜਾਂ ਜੰਗਲ ਆਦਿ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਕੀਮਤੀ ਹਨ।

ਆਉ ਪੱਛਮ ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਜਾਓ ਅਤੇ ਗੀਤ ਸਿੱਖੋ, ਪੇਤਨਾ ਜੇ ਦਰੀਆ ਮਾ

ਭਾਸ਼ਾ: ਗੁਜਰਾਤੀ

ਪੇਤਨਾ ਜੇ ਦਰੀਆ ਮਾ
ਪੇਤਨੀ ਜੇ ਡੂਬਕੀ ਥੀ
ਜਾਤ ਨੂ ਅਮੁਲ ਮੋਤੀ ਲੇ
ਏਵੇ ਕੋਨ ਚੇ ਖਲਾਸੀ
ਮਾਨੇ ਕਹੀ ਦੇ ਨੇ
ਏਨਾ ਥਾਮ ਨੇ ਥੀਕਨਾ
ਮਾਨੇ ਦਾਈ ਦੇ ਨੇ
ਈਵੇ ਕੋਨ ਛੇ ਖਲਾਸੀ
ਮਨ ਕਹੀ ਦੇ ਨੇ
ਗੋਟੀ ਲੇ, ਤਮੇ ਗੋਟੀ ਲੇ ਗੋਟੀ ਲੇ

ਅਰਥ: ਗੀਤ ਰੂਪਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰ ਰਾਹੀਂ ਯਾਤਰਾ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸਤੀ ਚਾਲਕ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਜੋ ਦਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੋਤੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਜਰਬਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਮਤੀ ਪਲਾਂ ਜਾਂ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਗੁਜਰਾਤ ਤੋਂ ਇੱਕ ਗਰਬਾ ਸਿੱਖੇ

ਗਰਬਾ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਇੱਕ ਰਵਾਇਤੀ ਰੂਪ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲੋਕ ਨਾਚ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ਜੋ ਅਕਸਰ ਤਿਉਹਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਵਰਾਤਰੀ. ਰਵਾਇਤੀ ਤਾਲ ਯੰਤਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਢੋਲ, ਬੋਰਡ ਢੋਲਕ, ਅਤੇ ਹਾਰਮੋਨੀਅਮ ਅਤੇ ਬੰਸਰੀ ਵਰਗੇ ਮਿੱਠੇ ਯੰਤਰ ਇਸ ਰੂਪ ਨਾਲ ਵਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਰੀਰਕ ਪਰਕਸ਼ਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਾੜੀਆਂ ਵਜਾਉਣਾ, ਸਟੇਮਿੰਗ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਟੈਪ ਕਰਨਾ ਡਾਂਡੀਆ ਸਟਿੱਕ ਵਧੇਰੇ ਤਾਲਬੱਧ ਪਰਤਾਂ ਜੋੜਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਿੱਠੇ ਨਮੂਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜਸ਼ਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਡਾਂਸਰ ਭਗਵਾਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ (ਕਾਨੂਦਾ) ਲਈ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰ ਬਾਰੇ ਗਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਤਾਰੀ ਬਾਂਕੀ ਰੇ

ਤਾਰੀ ਬਾਂਕੀ ਰੇ ਪਘਾਲਦੀ ਨੂੰ
ਫੁਮਟੂ ਰੇ ਮੈਂ, ਘਮਤੂ ਰੇ ਆਟੇ
ਕੈਨਚੁਰੇ ਕਾਨੂਦਾ ਖੁਦ ਹੈ
ਤਾਰੀ ਪਗਨੂ ਰੇ ਪਗਰਖੂ ਚਮ
ਫਮਟੇ ਰੇ ਮਾਨੇ, ਗਮਟੇ ਰੇ ਆਟੇ
ਕੈਨਚੁਰੇ ਕਾਨੂਦਾ ਤਾਨੇ ਅਮਟੇ
ਫਮਟੇ ਰੇ ਮਾਨੇ,, ਗਮਟੇ ਰੇ ਆਟੇ
ਕੈਨਚੁਰੇ ਕਾਨੂਦਾ ਤਾਨੇ ਅਮਟੇ
ਤਾਰੀ ਬਾਂਕੀ ਰੇ ਪਘਾਲਦੀ ਨੂੰ
ਫਮਟੇ ਰੇ ਮਾਨੇ, ਗਮਟੇ ਰੇ ਆਟੇ
ਕੈਨਚੁਰੇ ਕਾਨੂਦਾ ਤਾਨੇ ਅਮਟੇ

ਥਾਵਿਲ

ਚੌਡਾ

ਆਓ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਤਾਮਿਲ ਗੀਤ ਸਿੱਖੀਏ

ਅਥਿਥੋਮ ਥਿੰਥਿਅਮ ਥੋਮਦਾਨਾ ਥਿੰਥਾਧੀ ਥਿੰਥੋਮ
ਥਕਾਥਿਥੋਮ ਥਿੰਥਿਅਮ ਥੋਮਦਾਨਾ ਥਿੰਥਾਧੀ ਥਿੰਥੋਮ

ਆਦਥਾ ਜਾਵਥੁ ਮਨਮ ਆਦਿਦੁਮ ਬੋਮੀ

ਅੰਦਾਵਨੈ ਥਾਲਤੁਮ ਈਸੈ ਕੇਲਾੜੀ ਬੋਮੀ

ਏਨ ਪਾਤੁ ਵੰਧੇਲਾ ਮਨਮ ਥੁੱਲੀਦੁਮ ਬੋਮੀ

ਅਵਨ ਪਾਤੁ ਇਲਾਧਾ ਇਦਮ ਯੋਗਦੀ ਬੋਮੀ

ਮੁਕੰਨਨ ਮੁਥਾਗਾ ਥੰਧਾ ਪਾਤੁ ਪਦੀਚਨ

ਪਾਟਿਲਿਆ ਪਲਕੇਦੀ ਨੇਜਾ ਨਾਨੁਮ ਪੁਦੀਚਨ

ਅਥਿਥੋਮ ਥਿੰਥਿਅਮ ਥੋਮਦਾਨਾ ਥਿੰਥਾਧੀ ਥਿੰਥੋਮ
ਥਕਾਥਿਥੋਮ ਥਿੰਥਿਅਮ ਥੋਮਡਾਨਾ ਥਿੰਥਾਧੀ ਥਿੰਥੋਮ

ਅਰਥ: ਇਹ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਗਾਣੇ ਵਿੱਚ ਤਾਲਬੱਧ ਤੱਤ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿਲਚਸਪ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਕੰਨੜ ਗੀਤ

ਚੇਲੁਵਾਯ

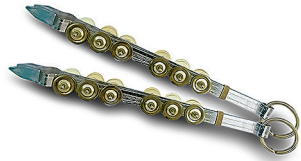
ਚੇਲੁਵਾਯ ਚੇਲੁਵੇ ਥਾਨੀ ਤੰਦਨਾ ਚਿਨਮਾਯਾ ਰੂਪ ਕੇਲੰਨਾ
ਕੇਲੇ ਚੇਲੁਵਾਯ ਚੇਲੁਵੇ ਤਾਨੀ ਤੰਦਨਾ ਚਿਨਮਾਯਾ ਰੂਪ
ਕੇਲੰਨਾ ਕੇਲੇ

ਅਥਾ ਨੇਦੁ ਇਥਾ ਨੇਦੁ ਚਿਤ੍ਰਦੁਰ੍ਗਾ ਕੇਟ ਨੇਦੁ ਹਠੀ ਨੇਦੁ
ਨੰਨਾ ਤਵੂਰਨਾ

ਚੇਲੁਵਾਯ ਚੇਲੁਵੇ ਥਾਨੀ ਤੰਦਨਾ ਚਿਨਮਾਯਾ ਰੂਪ
ਕੇਲੰਨਾ ਕੇਲੇ ਚੇਲੁਵਾਯ ਚੇਲੁਵੇ ਤਾਨੀ ਤੰਦਨਾ
ਚਿਨਮਾਯਾ ਰੂਪ ਕੇਲੰਨਾ ਕੇਲੇ

ਅਰਥ: ਇਹ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਲੋਕ ਗੀਤ ਹੈ। ਗਾਣਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੱਚਣ ਅਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਸਮੇਤ ਕਰਨਾਟਕ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਚਿੱਤਰਦੁਰ੍ਗਾ ਕਿਲ੍ਹਾ ਵੇਖਣ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਰੇਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ 'ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀਆਂ ਧੁਨਾਂ' ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਚਿਮਟਾ

ਓ ਜਿੰਦ ਮਾਹੀ ਬਾਜਰੇ

ਭਾਸ਼ਾ: ਪੰਜਾਬੀ

ਓ ਜੀਂਦ ਮਾਹੀ ਬਜਾਰੇ..
ਓ ਜੀਂਦ ਮਾਹੀ ਬਾਜਰੇ ਕੁਮਲਿਆਨ
ਵੇ ਤੇਰੀਆਂ ਲਾਡਲੀਆਂ ...
ਵੇ ਤੇਰੀਆਂ ਲਾਡਲੀਆਂ ਭਰਜਾਈਆਂ
ਕੇ ਬਾਜੀ ਫੇਰ ਕਦੇ ...
ਕੇ ਬਾਜੀ ਫੇਰ ਕਦੇ ਨਾ ਆਈਆਂ
(ਉਮਾ... ਉਮਾ... ਉਮਾ... ਉਮਾ...
ਉਮਾ ... ਉਮਾ ... ਉਮਾ) × ੨

ਕੇ ਇਕ ਪਲ ਬਹਿ ਜਾਨਾ
ਕੇ ਇਕ ਪਲ ਬਹਿ ਜਾਨਾ ਮੇਰੇ ਕੋਲ
ਵੇ ਤੇਰੇ ਵਾਜੇ ਓਏ
ਵੇ ਤੇਰੇ ਵਾਜੇ ਵਿਹੜਾ ਸੱਖਣਾ
ਕੇ ਇਕ ਪਲ ਬਹਿ ਜਾਨਾ....
ਕੇ ਇਕ ਪਲ ਬਹਿ ਜਾਨਾ ਮੇਰੇ ਕੋਲ
(ਉਮਾ... ਉਮਾ... ਉਮਾ... ਉਮਾ...
ਉਮਾ ... ਉਮਾ ... ਉਮਾ) × ੨

ਅਰਥ: ਇਹ ਗੀਤ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਅਤੇ ਇਕੱਠੇ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਪਿਆਰੇ ਪਲਾਂ ਲਈ ਤੜਪ ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕ੍ਰਸ਼ਤ੍ਰਿਯ ਕੁਲਵਤ੍ਰਸਨਾ

ਭਾਸ਼ਾ: ਮਰਾਠੀ

ਕ੍ਰਸ਼ਤ੍ਰਿਯ ਕੁਲਵਤ੍ਰਸਨਾ
ਸਿੰਹਾਸਨਦੀਸ਼੍ਵਰ
ਸ਼੍ਰੀਮੰਤ ਛਤਰਪਤੀ ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਜੈ
ਆਰ ਆਲੇ ਰੇ ਆਲੇ (ਆਲੇ ਆਲੇ ਰੇ)
ਆਰ ਮਰਾਠੇ ਆਲੇ ਰੇ (ਆਰ ਮਰਾਠੇ ਆਏ ਰੇ)
ਸ਼ਾਨ ਰਾਜਾਂਚੀ ਘਿਉ (ਸ਼ਾਨ ਰਾਜਾਂਚੀ ਘਿਉ)
ਆਤਾ ਰਾਣੀ ਨਿਘਲੇ ਰੇ (ਜੈ ਭਵਾਨੀ)
ਆਰ ਤੂਫਾਨ ਪੇਟਲ (ਤੂਫਾਨ ਪੇਟਲ)
ਆਣ ਗਨਿਮ ਖੇਤਲ (ਗਨਿਮ ਖੇਤਲ)
ਤਰ ਯੇਕਚ ਨਾਵ ਹੇ
ਆਮਚਿਆ ਸ਼ਿਵਾਂਚ ਘੇਤਲਾ (ਆਮਚਿਆ ਸ਼ਿਵਬੰਚ ਘੇਤਲਾ)

ਸਵਾਸਤ ਰਾਜਾ ਆਰ ਧਿਆਸਤ ਰਾਜਾ
ਘਵਤ ਰਾਜਾ ਆਰ ਭਵਤ ਰਾਜਾ
ਜਗਨਯਤ ਰਾਜਾ ਆਰ ਮਰਨਯਤ ਰਾਜਾ
ਹੇ... ਸ਼ਿਵਬਾ ਆਰਆਰ...

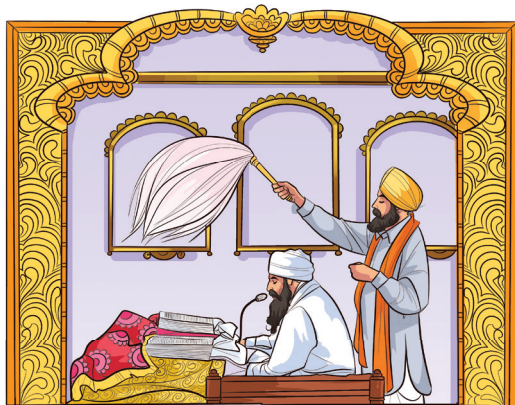
ਅਰਥ: ਇਹ ਗੀਤ ਛਤਰਪਤੀ ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੰਸ਼, ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਅਤੇ ਹਿੰਮਤ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਬੈਗ

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ

ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਗਤੀ ਜਾਂ ਭਗਤੀ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਢਲੇ ਰੂਪ ਵਜੋਂ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਕੀਰਤਨ, ਸ਼ਬਦ, ਭਜਨ ਅਤੇ ਕਵਾਲੀ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਇਸ ਭਗਤੀ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿਓ।

ਸੰਗੀਤ

ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਭਗਤੀ ਦਾ ਮਾਰਗ

ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਭਗਤੀ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਅਤੇ ਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਓ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਸਿੱਖੀਏ।

ਕੀਰਤਨ

ਬਾਈ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਭੀਮਸੇਨ ਜੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਗਾਇਆ ਭਾਸ਼ਾ: ਮਰਾਠੀ

ਜੇ ਕਾ ਰੰਜਾਲੇ ਤਯਾਸੀ ਹੋਨੇ ਜੇ

ਆਪੁਲੇ

ਤੇਚੀ ਸਾਧੂ ਉਦੈ ਖਾਵਾ ਦੇਵ

ਤੇਹਚੀ ਜਾਨਵਾ

ਤੁਕਾਮਾਨੇ ਸਾਗੂ ਕੀਤੀ ਤੇਚੀ

ਭਗਵੰਤਆਚਾ ਮੂਰਤੀ

ਅਰਥ: ਸੰਤ ਤੁਕਾਰਾਮ ਦੀ ਇਹ ਰਚਨਾ ਇੱਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕੀਰਤਨ ਅਭੰਗ। ਗੀਤ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, "ਇੱਕ ਸੱਚੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣੋ ਜੋ ਦੁਨਿਆਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਦਰਦ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਮਦਰਦੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਜਿਹੇ ਦਿਆਲੂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦਾ ਹੈ।"

ਸ਼ਬਦ

ਨਾਨਕ ਚਿੰਤਾ ਮਤਿ ਕਰਹੁ
ਚਿੰਤਾ ਤਿਸ ਹੀ ਹੋਇ ॥
ਜਲ ਮਹਿ ਜੰਤ ਉਪਾਇਅਨੁ
ਤਿਨਾ ਭਿ ਰੋਜੀ ਦੇਇ ॥
ਓਥੈ ਹਟੁ ਨ ਚਲਈ
ਨਾ ਕੇ ਕਿਰਸ ਕਰੇਇ ॥
ਸਉਦਾ ਮੂਲਿ ਨ ਹੋਵਈ
ਨਾ ਕੇ ਲਏ ਨ ਦੇਇ ॥
ਜੀਆ ਕਾ ਆਹਾਰੁ ਜੀਅ
ਖਾਣਾ ਏਹੁ ਕਰੇਇ ॥
ਵਿਚਿ ਉਪਾਏ ਸਾਇਰਾ
ਤਿਨਾ ਭਿ ਸਾਰ ਕਰੇਇ ॥
ਨਾਨਕ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰਹੁ
ਚਿੰਤਾ ਤਿਸ ਹੀ ਹੋਇ ॥੧॥

ਅਰਥ: ਇਹ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਗੀਤ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗਾਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਆਖਰਕਾਰ ਰੱਬੀ ਇੱਛਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਪੈਦਿਆਂ ਅਤੇ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਨਦੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸਮੁੰਦਰ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਰਬਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਹੇਮਨਸ - ਗਿਰਜਾਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦੀਵੇ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਦਿਓ, ਮੈਨੂੰ ਜਲਾਉਂਦੇ ਰਹੋ
ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦੀਵੇ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਦਿਓ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ
ਕਰਦਾ ਹਾਂ
ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦੀਵੇ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਦਿਓ, ਮੈਨੂੰ ਜਲਾਉਂਦੇ ਰਹੋ
ਮੈਨੂੰ ਦਿਨ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਜਲਦਾ ਰੱਖੋ
ਆਓ ਅਤੇ ਹੋਸਾਨਾ ਗਾਓ ਹੋਸਾਨਾ ਗਾਓ ਹੋਸਾਨਾ
ਗਾਓ
ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ

ਅਰਥ: ਇਹ ਗੀਤ ਇੱਕ ਬੀਸਾਈ ਭਜਨ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਭਗਤੀ। ਇਹ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਵਜੋਂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਅਤੇ ਪੂਜਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਸੂਫੀ ਗੀਤ ਸਿੱਖੋ

ਮੇ ਮੀਨਾ ਮੈਂ

ਭਾਸ਼ਾ: ਫਾਰਸੀ

ਮੇ ਮੀਨਾ ਮਾ ਦੁੱਧ ਲੇਕੇ ਐਮਾ ਯਾਕ
ਜਿਸਮਸ਼ਮਾ ਮਾਂ ਦੁੱਧ ਲੇਕਿਨ ਜਾ ਜਾਕੇ
ਜਮਾ ਗੁਫਤਮ ਜਾਨ ਹਾ ਯੇ ਸ਼ਾਨ

ਅਰਥ: ਸੁਣੋ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੂਫੀ ਗੀਤ ਸਿੱਖੋ। "ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਇੱਕ ਆਤਮਾ ਹਨ" ਇਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਵਿਤਾ ਹੈ ਮਸਨਵੀਕੁਰਾਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਅਤੇ ਜਲਾਲ-ਉਦ-ਦੀਨ ਮੁਹੰਮਦ ਬਲਖੀ ਦੁਆਰਾ ਫਾਰਸੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗਏ ਕਿੱਸਿਆਂ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਗ੍ਰਹਿ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰੁਮੀ ਕਵਿਤਾ "ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਇੱਕ ਆਤਮਾ ਹਨ" ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ

ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕ ਬ੍ਰਹਮਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰਕ ਢੱਕਣ ਦੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ਕਤੀ, ਆਤਮਾ, ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਰੂਪ

ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਸਿੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਾ ਆਇਆ - ਕਲਾਸੀਕਲ ਸੰਗੀਤ,

ਖੇਤਰੀ ਸੰਗੀਤ, ਭਗਤੀ ਸੰਗੀਤ, ਆਦਿ। ਸਾਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਗਾਣੇ ਸਿੱਖਣਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਮਜ਼ੇਦਾਰ ਹੈ ਬਲਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਗਾਣੇ ਚੁਣੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੇ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਲਾਸ, ਅਸੈਂਬਲੀ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ।

